

Değerli Katılımcılar,

Yapı sektörünün ülkemiz için önemi çeşitli istatistik rakamlar ile vurgulanmış ve ülkemiz yapı sektörünün Çerçeve Programlardan ve ulusal araştırma desteklerinden faydalanması için gayret gösterilmesinin faydaları üzerinde durulmuştur. Bu durumda öncelikle ülke stratejimizin oluşturulması, hangi araştırma ve yenilik konuları üzerinde kaynaklarımızın yoğunlaştırılmasının mutabakatla karara bağlanması ve hep birlikte bu alanda altyapı oluşturma faaliyetlerine başlanması gerekmektedir.

Teknoloji Platformunun kendisinden beklenileni vermesi için, ulusal yapı sektörümüzün ihtiyaç duyduğu önümüzdeki on beş yıla ilişkin araştırma geliştirme ve yenilik ufkunu tespit edebilmesi, en azından bunun tespiti için uygun bir ortamı yaratmasıdır. Platformun başarı kıstası olarak böyle bir hedefi ortaya koymak yanlış olmayacaktır. Böyle bir tartışma ortamının oluşturulması için tüm tarafların platformun yönetim grubuna destek vermesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Ancak, Bakanlık olarak yapı sektörü için sadece bu hedefle bağlı kalmayan bir yaklaşım içinde bulunduğumuzu söylemek istiyorum. Ülkemiz için bu kadar önemli olan yapı sektörünün rekabet gücünün yükseltilmesi ülkemiz yapı sektörü için en öncelikli hususlardan biri olup, araştırma geliştirme ve yeniliklerin desteklenmesi kadar diğer pek çok altyapı eksikliğinin tamamlanması sayesinde bu daha geniş amaca hizmet edilebileceği düşünülmektedir.

Bu noktada rekabet gücünün önemli bileşenlerinden biri olan kalitenin artırılması için yeni araçların geliştirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte sektörde istihdam edilenlerin eğitim seviyesinin ve mesleki yeterliklerin geliştirilmesi sektörün vizyonunun ve sürdürülebilirliğinin artırılmasında sektöre yön verecek, geliştirecek önemli noktalardandır. Ancak, bunların arasında sektörün daha yenilikçi ürünler ve süreçler ile çalışmasının temini ise gelişen küresel pazarlar ile rekabet edebilmesinin en önde gelen unsurudur.

Bakanlığımızın eski yapılanmasında, Ar-Ge alanında çok önemli çalışmalara imza atmış Yapı Malzemeleri Genel Müdürlüğü yer almakta iken 1980'li yıllar içerisinde bu Genel Müdürlüğümüz kapatılmıştır. Bununla birlikte TÜBİTAK içerisinde yer alan Yapı Araştırma Merkezi de aynı süreçte kapatılmıştır. Bunun sebepleri arasında, 80'li yılların pazarlara müdahaleden kaçınan ekonomi anlayışı, sektörün o dönemde dünya ile bütünleşme seviyesinin düşüklüğü ve Ar-Ge çalışmalarının meyvelerinden istifade edecek kadar gelişmiş olmaması sayılabilir. Ancak bu yaklaşımın artık günümüzde de sürdürülebilmesi mümkün gözükmemektedir. Zira, bugün gelinen noktada küresel ekonominin rekabet şartlarından ötürü, sürekli olarak yeniliklerin ve teknolojik atılımların sektörde yer alması gerekmektedir.

Sayın katılımcılar:

Yapı sektörünün bu önemi, üyelik müzakerelerinin sürdürülmekte olduğu AB tarafından da kabul edilmiş ve üye ülkelerin yapı sektörlerinin rekabet gücünün artırılması amacıyla Avrupa Komisyonu İşletmeler ve Sanayi Genel Müdürlüğü tarafından COM(97)359 "Avrupa İnşaat Sanayinin Rekabet Edebilirliği Tebliği"nin yayımlanmasının yanı sıra, Avrupa Konseyi'nin 07 Mayıs 1998 tarihli Sanayi Bakanları Toplantısı kararlarında da vurgulandığı üzere dört hususta çalışmalar yapılması üye ülkelerin gündemine getirilmiştir:

Bunları, başlıklar itibariyle kısaca sıralayacak olursak;

- Yapı sektöründe kalitenin yükseltilmesi,
- Kamu ihalelerinde yapı sektörünün gelişimini göz önünde bulunduracak önlemlerin alınması,
- Yapı sektörünün eğitiminin ve imajının yükseltilmesi,

- Araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin yapı ve ilgili sanayilere reel yenilik olarak girmesini temin edecek şekilde Ar-Ge teşvikleri ve faaliyetlerinin koordinasyonun sağlanması.

Vurgulanan bu hususların her birisi şüphesiz ayrı bir çalışma alanını işaret etmekle birlikte, yine Avrupa Komisyonu'nun Araştırma Genel Müdürlüğü tarafından, AB'nin Ar-Ge fonlarının kullanılma yöntemi olan Çerçeve Programlardan ilgili sanayi sektörlerinin daha fazla yararlanabilmesi amacıyla teşvik ettiği Avrupa Teknoloji Platformları kapsamında kurulan Avrupa Yapı Teknolojisi Platformu sayesinde, rekabet gücünün artırılması amacıyla yapı sektöründe yürütülmesi arzulanan araştırma, geliştirme ve yenilikler, sektörün gündemine daha vurgulu bir biçimde taşınmış bulunmaktadır.

Söz konusu Avrupa Yapı Teknolojisi Platformu'na Türkiye olarak katılım sağlanması kararlaştırılmış ve 08.11.2006 tarihinde Bakanlığımızda yapılan bir toplantı ile Türk Yapı Teknolojisi Platformu kurulmuştur. Böylece, çerçeve programlardan ülkemiz yapı sektörünün azami ölçüde istifade etmesi için sektörümüzün harekete geçirilmesi amaçlanmaktadır. Mimarlar Odasının platformun sekreterliğini yürütmesi ve bir yönetim grubunun oluşturulması bu süreçte ele alınmıştır. Türk Yapı Teknoloji Platformu gerek çerçeve programlar ve gerekse ulusal Ar-Ge desteklerinden ulusal yapı sektörümüzün istifade edebilmesini temin etmek üzere araştırma yürüten akademisyenler ile bu desteklerden doğrudan yararlanacak sektör kuruluşlarımızı bir araya getirmek üzere faaliyetlerini planlamaktadır.

Değerli sektör temsilcileri;

Bu aşamada gündeme gelen Türk Yapı Teknolojisi Platformu gibi oluşumların anlamlı, ancak ülkemizin ihtiyaç duyduğu yapılanma için yeterli olmadığı düşünülmektedir. Zira AB Komisyonu tarafından 2006 yılı içinde yaptırılan Topluluk Politikalarının Yapı Sektörüne Etkisi Çalışmalarında araştırma-geliştirme ve yenilikler hakkındaki Topluluk politikalarına ilişkin olarak lehte veya aleyhte fazla ilginin bulunmadığı tespit edilmiştir. Bunun sebebinin ise, inşaat sektörünün her ne kadar büyük bir sektör olsa da, sektörü oluşturan işletmelerin daha ziyade küçük ölçekli (KOBİ) olmalarına bağlı olarak Çerçeve Programlardan (Ar-ge ye dönük) faydalanamamaları, olduğu ifade edilmiştir.

Zira yeni teknolojilerin rekabet gücünün yükseltilmesi bakımından kullanılabilmesi için işletmelerin belirli bir ölçeğin üstündeki büyüklükte olmaları gerektiği vurgulanmıştır. Böylece, AB'nin çerçeve programlarından istifade etmenin maliyetinin karşılanması inşaat sektöründe faaliyet gösteren işletmeler tarafından mümkün olmamakta ve diğer sektörlere göre inşaat sektörü yeniliklerden istifade edemeyen ve vizyonsuz bir sektör görüntüsünü arz etmektedir. Bu alanda faaliyetleri başlayan Avrupa Yapı Teknolojileri Platformunun, sektörde bu bilincin artırılması noktasında faydaları olduğu tespit edilmiştir. Ancak, mevcut patentli araştırmaların bile sektör tarafından kullanılma kabiliyetinin mevcut olmadığı bir durumda, yeni ar-ge yapacak kaynakların sektörde bulunmamasının vurgulanması anlamını yitirmektedir. Bu noktada, daha kapsamlı, bir anlamda kamusal olan bu menfaatin küçük menfaatlerle buluşturulabileceği mekanizmaların üretilmesi gerekmektedir.

Bu olumsuzlukları aşmak ve sektörümüzdeki yenilikçi kültürünün de artırılması maksadıyla, bir dernek teşkilatlanması fikri ön plana çıkmıştır. Söz konusu derneğin aldığı kararları uygulayabilecek iktisadi işletmeleri sayesinde potansiyel Ar-ge ve yenilik alanlarında firmalara tanıtıcı faaliyetler, danışmanlık hizmetleri ve hatta gerektiğinde ortaklıklar bile kurarak, çerçeve programlardan olduğu kadar ulusal Ar-ge desteklerinde de faydalanılması düşünülmektedir. Bu sayede elde edilecek patentlerin sektörün lehine olacak

biçimde paylaşılmasını temin etmek ise sektörün ürettiği katma değerin ve böylece ülkemizin refah gücünün artmasına hizmet edecektir.

Bunun yanı sıra böyle bir dernek, halen ülkemizde eksikliğini hissettiğimiz araştırma enstitülerinin de kurulmasına hizmet edecektir. Zira, nelerin araştırılacağına karar verilmiş olsa dahi bu araştırma yürütüleceği mekan ve kişilerin olmadığı bir ortamda hedefin hasıl olması mümkün olmayacaktır. Dernek, üniversiteler ile işbirliği içinde bu alandaki altyapıyı tamamlayabilecektir.

Ayrıca, aynı dernek yenilikçi malzemelerin piyasaya arz edilmesinde ihtiyaç duyulan bir Teknik Onay kuruluşunun kurulmasına ayrı bir iktisadi işletmesi ile destek olabilecektir. Bu husus zaten Bakanlığımızın Yapı Malzemeleri Yönetmeliği kapsamında da gerek duyulan bu kurumun oluşturulmasını ihtiva etmektedir.

Bu amaçları yerine getirmek üzere Bakanlığımız tarafından hazırlanan “Yapı Araştırma Derneği” taslak tüzüğü ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığı Dernekler Masası’ndan ve Başbakanlıktan gerekli izinler alınmış olup, kurulma aşamasına gelmiş bulunmaktadır. Bakanlığımızın 2008 bütçesinden de destek sağlanması planlanan söz konusu derneğe, AB MEDA fonu ile finanse edilen Türkiye’de Kalite Altyapısının Desteklenmesi Projesinin devamı olarak hedeflenen AB kaynaklı projenin bir alt bileşeni olarak bu derneğin desteklenmesinin temini de çalışılmaktadır.

Bu itibarla bugünkü toplantımızda konu ile ilgili değerlendirmenin taraflarca süratle yapılması ve gerekli katkının sağlanması noktasında üzerinize düşen görevin yerine getirileceği inancıyla hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bülent YALAZI
Onaylanmış Kuruluşlar Şb.Md.
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü